

Pagna ewlenija>Flus/Talbiet monetarji>Assikurazzjoni tal-assi waqt klejm fil-pajjiżi tal-UE Assikurazzjoni tal-assi waqt klejm fil-pajjiżi tal-UE

Repubblika Ċeka

1 X'inhuma t-tipi differenti ta' miżuri?

Miżuri provviżorji:

Il-miżuri provviżorji jintużaw biex jirregolaw b'mod provviżorju r-relazzjoni bejn il-partijiet, jew f'sitwazzjoni fejn hemm biża' illi l-eżekuzzjoni tad-deċiżjoni ġudizzjarja tista' tiġi mxekkla.

Generalment, il-miżuri provviżorji maħruġa qabel jibdwew il-proċedimenti fuq is-sustanza tal-każ huma regolati mill-Artikolu 74 *et seq.* tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili (l-Att Nru 99/1963 kif emendat) filwaqt li l-miżuri provviżorji maħruġa wara li jkun bdew dawn il-proċedimenti huma regolati mill-Artikolu 102 tal-Kodiċi. Miżuri provviżorji speċjali għal ċerti sitwazzjonijiet speċjali huma regolati mill-Att dwar il-Proċedimenti Ġudizzjarji Speċjali (l-Att Nru 292/2013), jiġifieri miżuri provviżorji li jirregolaw sitwazzjoni li jinsab fiha minuri li ma ngħatax il-kura misthoqqa (l-Artikolu 452 *et seq.*) u miżuri provviżorji biex jipprovdu protezzjoni kontra l-vjolenza domestika (l-Artikolu 400 *et seq.*). L-Artikolu 12 tal-Att Nru 292/2013 jipprovdi wkoll ċertu regoli speċjali li jissupplimentaw l-arranġamenti speċjali għall-miżuri provviżorji, biex ikopru dawk il-proċedimenti li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Att.

L-għoti ta' garanzija għall-provi:

Il-provi jistgħu jiġu żgurati jekk ikun hemm tħassib illi l-gbir tagħhom fil-futur ma jibqax possibbli jew jkun diffiċli ħafna (pereżempju eżekuzzjoni vizzjata ta' kuntratt tal-bejgħ, li l-oġġett tiegħu jinkludi oġġetti li jithassru jew l-eżami ta' xhud li huwa marid serjament u li għandu kundizzjoni medika li hi ta' theddida għal hajtu).

2 X'inhuma l-kundizzjonijiet biex jittieħdu dawn il-miżuri?

2.1 Il-proċedura

Miżuri provviżorji:

L-Artikolu 74(3) tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili (l-Att Nru 99/1963, kif emendat) jistipula illi l-proċedimenti biex tinkiseb miżura provviżorja jibdwew b'rikors. Madankollu, l-Artikolu 12 tal-Att Nru 292/2013 jistabbilixxi illi miżura provviżorja tista' tiġi ordnata mill-qorti *ex officio* jekk tkun tista' tagħti bidu għall-proċedimenti wkoll *ex officio* (pereżempju proċedimenti dwar il-kura tal-minuri, proċedimenti għall-inkapaċità, proċedimenti ta' kurazija u proċedimenti dwar persuna nieqsa, jew mewt). F'dawn il-każijiet, il-qorti tordna l-miżura provviżorja *ex officio*.

Il-qorti kompetenti biex toħroġ miżura provviżorja hija l-qorti li għandha ġurisdizzjoni fuq is-sustanza; l-eċċezzjonijiet għal din ir-regola jinsabu fl-Artikolu 400 u 453 tal-Att Nru 292/2013.

Il-provi jistgħu jiġu żgurati:

qabel jibdwew il-proċedimenti fuq is-sustanza tal-każ, b'rikors. Il-qorti kompetenti hija l-qorti li jkollha ġurisdizzjoni fuq is-sustanza jew il-qorti li fid-distrett tagħha jinsabu l-provi li qegħdin f'riskju.

matul il-proċedimenti anke fin-nuqqas ta' rikors.

Il-partijiet fil-kawża għandhom ikunu preżenti meta l-provi jiġu żgurati, sakemm dewmien f'dan ir-rigward ma jkunx ta' theddida.

Il-provi jistgħu jiġu żgurati wkoll permezz ta' att notarili (*notářský zápis*) jew b'nota tal-uffiċjal ta' eżekuzzjoni (*exekutorský zápis*), jekk dan il-proċess iseħħ fil-preżenza ta' nutar jew ta' uffiċjal tal-eżekuzzjoni jew jekk huma jkun xehdu fuq dan il-fatt.

2.2 Il-kundizzjonijiet ewlenin

Miżura provviżorja tista' tiġi ordnata:

jekk irid ikun hemm arranġamenti provviżorji biex jirregolaw ir-relazzjonijiet tal-partijiet;

jekk hemm tħassib illi l-eżekuzzjoni tad-deċiżjoni ġudizzjarja se tiġi kompromessa;

biex jirregolaw relazzjoni fuq bażi provviżorja.

Il-valutazzjoni dwar jekk hemmx b'żonn ta' arranġamenti provviżorji biex jirregolaw ir-relazzjonijiet tal-partijiet tiddependi fuq iċ-ċirkostanzi tal-każ partikolari.

Miżura provviżorja tiġi ordnata biss jekk jista' jintwera l-b'żonn ta' arranġamenti provviżorji biex jirregolaw ir-relazzjonijiet legali tal-partijiet. F'dak li jikkonċerna ċirkostanzi oħra rilevanti għall-ħruġ ta' miżura provviżorja, huwa suffiċjenti illi jiġu ppruvati l-fatti kruċjali għat-tqegħid tal-obbligu taht miżura provviżorja.

L-imminar tal-eżekuzzjoni ta' deċiżjoni

Jekk tiġi ordnata miżura provviżorja b'rispons għal tħassib illi l-eżekuzzjoni ta' deċiżjoni tista' tiġi mminata, il-parti li għandha dritt titlob din il-miżura għandu jkollha fil-pussess tagħha deċiżjoni jew strument ieħor li jkun fih ir-raġunijiet għall-eżekuzzjoni tad-deċiżjoni. Miżura provviżorja tista' tiġi ordnata biss sakemm id-deċiżjoni ssir eżekuttiva, jew jekk ikun hemm raġunijiet serji għalfejn il-parti li għandha d-dritt titlob għall-miżura ma setgħetx (temporanjament) tqiegħed fis-seħħ— permezz tal-eżekuzzjoni tad-deċiżjoni – l-obbligu li ġie ordnat. Fl-istess ħin, il-fatti li jiġġustifikaw dan it-tħassib illi l-eżekuzzjoni tad-deċiżjoni tista' tkun kompromessa (l-aktar minħabba l-imġiba tad-debitur tad-deċiżjoni) iridu jiġu ppruvati.

Rikors għal miżura provviżorja għandu jkun fih id-dettalji elenkati fl-Artikolu 42(4) u l-Artikolu 75 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili (l-Att Nru 99/1963), inklużi: informazzjoni li tindika liema qorti giet indirizzata fir-rikors;

min qiegħed jippreżenta r-rikors u x'każ jikkonċerna, pereżempju sommarju tal-fatti li jiġġustifikaw it-talba għall-miżura provviżorja;

l-għan tar-rikors, jiġifieri liema miżura provviżorja qed jitlob ir-rikorrent;

id-data tar-rikors, u l-firma tar-rikorrent jew tar-rappreżentant tar-rikorrent;

deskrizzjoni tal-fatt illi jenħteġu arranġamenti provviżorji biex jirregolaw ir-relazzjonijiet tal-partijiet, jew illi hemm tħassib dwar l-eżekuzzjoni tad-deċiżjoni ġudizzjarja li tista' tiġi mxekkla.

Kull strument li r-rikorrent qed jirreferi għalih irid jiġi mehmuż mar-rikors.

Fid-data tal-preżentata tar-rikors, ir-rikorrent irid jiddepożita CZK 10 000 fuq inizjattiva tiegħu stess, jiġifieri mingħajr ma tgħidlu l-qorti biex jagħmel dan. F'każijiet li jikkonċernaw ir-relazzjonijiet bejn negozji minħabba attivitajiet ta' negozju, id-depożitu huwa ta' CZK 50 000. Ir-rikors dwar kwistjonijiet ta' benessri soċjali huma eżenti mir-ekwiżit ta' depożitu (pereżempju manteniment, impjegji jew kumpens għal danni personali). Ir-rikors jiġi miċħud jekk ma jsirx id-depożitu.

Id-depożitu jservi ta' garanzija għal talba ta' kumpens għad-danni jew telf ieħor li jistgħu jgarrbu l-partijiet jew partijiet terzi (pereżempju persuni li mhumiex involuti fil-miżura provviżorja) jekk il-miżura provviżorja tiġi ordnata.

L-Artikolu 12(3) tal-Att Nru 292/2013 jistipula l-eżenzjoni mid-depożitu previst minn din il-liġi.

L-għoti ta' garanzija għall-provi:

Qabel jibdwew il-proċedimenti fuq is-sustanza tal-każ, il-provi jistgħu jiġu żgurati (jekk hekk ikun propost) jekk ikun hemm tħassib illi l-gbir tal-provi fil-futur isir impossibbli jew diffiċli ħafna. Il-provi ma jiġux żgurati jekk ikun ċar illi mhumiex importanti għall-proċedimenti. Il-qorti tichad ir-rikors għall-garanzija tal-provi jekk tissuspetta illi r-rikorrent, flok ifittex li jħares il-provi, qiegħed verament jipprezenta r-rikors biex jikseb riżultat ieħor (pereżempju biex jikseb informazzjoni li kieku ma jistax ikollu fuq l-attivajiet ta' persuna oħra).

Minbarra d-dettalji ġenerali, rikors għall-garanzija tal-provi jrid ikollu deskrizzjoni tal-fatti li se jkunu soġġetti għall-gbir tal-provi. Il-provi li jridu jiġu żgurati jridu jiġu identifikati b'mod speċifiku.

3 L-għan u n-natura ta' dawn il-miżuri?

3.1 X'tipi ta' assi jistgħu jkunu sugġetti għal dawn il-miżuri?

Miżuri provviżorji:

L-Artikolu 76 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili jistipula illi miżura provviżorja tista' tobbliga lil parti biex tħallas il-manteniment, biex tiddepożita somma flus il-qorti, biex tqiegħed oġġett fil-kustodja tal-qorti, biex ma tittrasferix ċerti oġġetti jew drittijiet, biex tagħmel xi haġa, biex tieqaf milli tagħmel xi haġa jew biex tippermetti li jsir xi haġa. Il-miżura tista' tkun marbuta ma' kull oġġett li qiegħed fil-pussess tal-parti kkonċernata.

Permezz ta' miżura provviżorja, qorti tista' timponi l-obbligu fuq xi ħadd li mhux il-parti fil-kawża fejn ikun meħtieġ u ġustifikabbli (pereżempju jekk xi ħadd qiegħed jixtri propretà u jaf biċ-ċert illi qiegħed jixtriha mingħand sid li għadu ma ħallasx lill-kredituri tiegħu).

Il-miżuri provviżorji speċjali skont l-Att Nru 292/2013:

Il-miżura provviżorja speċjali li tirregola s-sitwazzjoni ta' minuri skont l-Artikolu 452 *et seq.* tiġi applikata jekk il-minuri ma ġiex ikkurat kif xieraq, irrispettivament jekk hemmx xi ħadd li għandu d-dmir jieħu ħsiebu, jew jekk il-ħajja, l-iżvilupp jew interessi importanti oħra tal-minuri ġewx traskurati jew humiex qegħdin f'periklu serju. Il-miżura provviżorja tal-qorti tirregola s-sitwazzjoni tal-minuri għaž-żmien strettament necessarju billi tqiegħdu f'ambjent xieraq, kif indikat fl-ordni tal-qorti.

Fuq l-intimat tista' tiġi imposta miżura provviżorja speċjali skont l-Artikolu 400 *et seq.*, fejn huwa jrid jittlaq mid-dar matrimonjali u l-inħawi tagħha, biex joqgħod 'il bogħod mid-dar matrimonjali u ma jidholx fiha, biex ma jikkuntattjax lir-rikorrent, jew biex bl-ebda mod ma jsegwi b'mod malizzjuż jew jiffastidja lir-rikorrent. Ir-rikors għandu jkun fih deskrizzjoni tal-fatti li juru illi l-koeżistenza tar-rikorrent u tal-intimat fid-dar jew appartament fejn jgħixu hija intollerabbli għar-rikorrent minħabba vjolenza fiżika jew mentali li seħħ fuq jew fuq persuna oħra li tgħix fl-istess abitazzjoni, jew deskrizzjoni tal-fatti li juru l-insegwiment malizzjuż jew il-fastidju li jgħarrab ir-rikorrent.

L-għoti ta' garanzija għall-provi:

Ir-rikors għandu jispjega wkoll għalfejn ir-rikorrent jixtieq jiżgura l-provi. Il-mezzi kollha li bihom jista' jiġi vverifikat il-każ, speċjalment l-eżami tax-xhieda, opinjoni esperta, ir-rapporti u l-osservazzjonijiet tal-awtoritajiet u ta' persuni ġuridici, eċċ, jistgħu jintużaw bħala provi.

Metodu speċjali għall-iżgurar tal-provi huwa l-protezzjoni ta' oġġett mill-provi f'każ marbut mad-dritt ta' proprjetà intellettuali (l-Artikolu 78b tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili (l-Att Nru 99/1963)). Persuna li tkun rat b'għajnejha l-ksur ta' dritt ta' proprjetà intellettuali għandha locus standi. Il-qorti kompetenti hija l-qorti reġjonali li l-oġġett ġie żgurat fil-ġurisdizzjoni tagħha. Dawn li ġejjin jistgħu jiġu protetti: l-oġġetti kkonċernati; materjali u għodda; dokumenti marbuta mal-oġġetti kkonċernati.

3.2 X'inhuma l-effetti ta' dawn il-miżuri?

Miżuri provviżorji:

Miżura provviżorja hija deċiżjoni provviżorja intiza biex tippoteġi lir-rikorrent. Hija tinħareġ għall-protezzjoni ta' dritt tal-applikant li ġie miksur jew qiegħed f'riskju. Meta tinħareġ miżura provviżorja, hija ma tagħtix lir-rikorrenti drittijiet li għad idu jiġu solvuti. Lanqas ma hija mezz biex tiġi indirizzata kwistjoni preliminari. Bl-istess mod, is-sempliċi fatt illi nħarġet miżura provviżorja ma għandux jaffettwa t-teħid ta' deċiżjoni tal-qorti fuq is-sustanza tal-każ. Anke wara li tkun inħarġet miżura provviżorja, l-obbligat jista' jkompli jittrasferixxi l-propretà tiegħu, iżda jrid jagħmel dan skont il-miżura maħruġa.

Kull min serjament ifixxell l-andament tal-proċedimenti, b'mod partikolari billi jonqos - mingħajr raġuni valida - milli jidher quddim il-qorti jew ma jobdix ordni tal-qorti, jista' jiġi ordnat iħallas multa mill-qorti sa massimu ta' CZK 50 000. Il-qorti tista' teżegwixxi deċiżjoni dwar miżura provviżorja jekk id-debitur tad-deċiżjoni ma josservax dik id-deċiżjoni b'mod volontarju. Il-piena għall-ostakolazzjoni tal-eżekuzzjoni ta' deċiżjoni uffiċjali jew ta' tkeċċija (mid-dar matrimonjali) hija mnaqqxa wkoll fl-Artikolu 337(2) tal-Att Nru 40/2009 tal-Kodiċi Kriminali, li jstabbilixxi l-imġiba ħażina meta wieħed jostakola l-eżekuzzjoni ta' deċiżjoni uffiċjali jew it-tkeċċija.

3.3 X'inhuma l-validità ta' dawn il-miżuri?

Miżuri provviżorji:

Miżura provviżorja għal terminu definit

Fl-ordni għal miżura provviżorja, il-qorti tista' tiddeċiedi illi l-miżura għandha tkun limitata fiż-żmien, anke jekk ir-rikorrent mhux hekk qed jitlob.

L-impozizzjoni ta' obbligu biex tinfetaħ kawża jew biex jiġi pprezentat rikors ieħor biex jibdwew il-proċedimenti.

Ordni tal-qorti għal miżura provviżorja jista' jobbliga lir-rikorrent jipprezenta rikors il-qorti biex jibdwew il-proċedimenti (kawża) dwar is-sustanza tal-każ f'perjodu ta' żmien stabbilit fl-istess żmien li tkun ħarġet il-miżura provviżorja.

Miżura provviżorja tibqa' fis-seħħ sakemm tiskadi jew sakemm titneħħa mill-qorti.

Miżura provviżorja tiskadi jekk ir-rikorrent ma jdaħħalx rikors biex jibdwew il-proċedimenti fiż-żmien stabbilit mill-qorti; jekk ir-rikors fuq is-sustanza tal-kawża ma jiġix milqugħ; jekk ir-rikors fuq is-sustanza tal-kawża jiġi milqugħ u jkunu għaddew aktar minn 15-il ġurnata minn meta d-deċiżjoni saret eżekuttiva; jew jekk it-terminu stabbilit għall-miżura provviżorja jkun skada.

Il-qorti tneħħi miżura provviżorja jekk ir-raġunijiet li taw lok għall-ħruġ tagħha ma jibqgħux validi.

L-Artikolu 400 *et seq.* tal-Att Nru 292/2013 jistipula illi miżura provviżorja għandha tibqa' fis-seħħ għal xahar mid-data li fiha ssir eżekuttiva (l-Artikolu 408) u illi dak it-terminu jista' jiġi estiż, skont meta bdew il-proċedimenti fuq is-sustanza tal-każ.

L-Artikolu 452 *et seq.* tal-Att Nru 292/2013 jistipula illi miżura provviżorja għandha tibqa' fis-seħħ għal xahar mid-data li fiha ssir eżekuttiva (l-Artikolu 459) u illi dak it-terminu jista' jiġi estiż.

L-għoti ta' garanzija għall-provi:

Il-provi jiġu żgurati fiż-żmien stabbilit mill-qorti jew mill-aktar fis possibbli. Il-partijiet jistgħu jkunu preżenti meta jiġu żgurati l-provi, iżda ma għandhomx dritt ikunu preżenti jekk id-dewmien fid-dehra tagħhom jikkostitwixxi riskju. Wara li jkunu bdew il-proċedimenti dwar is-sustanza tal-każ, il-partijiet għandhom dritt iwieġbu għall-provi prodotti u għall-provi kollha miġbura. Barra minn hekk, il-partijiet jistgħu jiġu eżaminati.

4 Hemm possibiltà li l-miżura tiġi appellata?

Miżuri provviżorji:

Id-deċiżjonijiet dwar il-miżuri provviżorji jieħdu l-għamla ta' ordni tal-qorti. Ordni li jimponi miżuri provviżorja jsir eżekuttiv mal-pubblikazzjoni tiegħu. Jekk ma jiġix ippubblikat, isir eżekuttiv man-notifika lill-parti responsabbli. Kopja bil-miktub ta' miżura provviżorja tiġi nnotifikata lill-partijiet fil-proċedimenti u fuq

partijiet terzi (fejn dik il-parti terza jkollha obbligu li trid twettaq) u, jekk il-miżura tikkoncerna l-obbligu li ma jsirux trasferimenti ta' propjetà immobbli, tingħata wkoll kopja lir-registru tal-artijiet kompetenti. Ordni tal-qorti li joħroġ miżura provviżorja isir eżekuttiv mal-pubblikazzjoni jew bin-notifika tiegħu (l-Artikolu 76d tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili) u jikkostitwixxi raġuni għall-eżekuzzjoni tad-deċiżjoni.

Jistgħu jsiru appelli kontra l-ordnijiet għal miżuri provviżorji. L-appelli jitressqu quddiem il-qorti li tat id-deċiżjoni kontestata, iżda fil-verità jinstemgħu mill-qorti tat-tieni istanza, jiġifieri mill-qorti reġjonali jew mill-qorti superjuri. L-appelli jitressqu fi żmien 15-il gurnata mill-irċevuta ta' kopja bil-miktub tad-deċiżjoni. Jekk l-appell ammissibbli jiġi pprezentat fil-ħin mill-parti li għandha d-dritt tappella, id-deċiżjoni ma ssirx finali sakemm il-qorti tal-appell tkun waslet għal deċiżjoni finali dwar l-appell. Madankollu, ordni għal miżura provviżorja jsir eżekuttiv (jiġifieri tiġi osservata l-proċedura skont dak l-ordni) malli jiskadi ż-żmien stabbilit għal dik il-prestazzjoni, li jibda jgħodd mid-data tan-notifika; Inkella jsir eżekuttiv man-notifika jekk ma jordnax obbligu ta' prestazzjoni. Qorti tista' tiddeċiedi illi l-ordni għal miżura provviżorja jkun eżekuttiv biss wara li d-deċiżjoni tal-qorti ssir finali, sakemm dan ma jiġix eskluż minħabba n-natura tal-miżura provviżorja jew inkella jmur kontra l-għan tagħha.

L-Artikoli 409 u 463 tal-Att Nru 292/2013 fihom dispożizzjonijiet dwar l-appelli minn miżuri provviżorji speċjali skont dik il-liġi.

L-aħħar aġġornament: 25/09/2019

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-Istati Membri responsabbli għall-ġestjoni tal-paġni tal-kontenut nazzjonali huma fil-proċess li jaġġornaw xi ftit mill-kontenut fuq dan is-sit web fid-dawl tal-ħruġ tar-Renju Unit mill-Unjoni Ewropea. Jekk is-sit ikun fih kontenut li għadu ma jirriflettix il-ħruġ tar-Renju Unit, dan mhux intenzjonat u se jiġi indirizzat.